

Rectificatie en reactie artikel

Buurtschap Langen deel II

In de vorige aflevering van *Land van Lochem* schreef André Reincke in zijn serie *Nieuwtjes over de geschiedenis van Lochem* uitvoerig over de buurtschap Langen, en wel in het bijzonder over het huis Diepenbroeck en het kleine kasteeltje De Karssenborch. Naar aanleiding van dit artikel ontving de redactie van Jan Harenberg een reactie, waarop wij in het onderstaande kort in willen gaan. Verder is er tot onze spijt bij het plaatsen van de afbeeldingen bij dit artikel iets mis gegaan, waardoor de tekst niet volledig tot zijn recht is gekomen.

Het bijschrift bij de eerste afbeelding is niet juist: dit betreft een uitsnede van de Berkelkaart uit 1763, vervaardigd door G. Ravenschot, J.H. van den Heuvel en L.H. Bonnet, bewaard in het archief te Zutphen. De abusievelijk onder deze kaart geplaatste tekst behoort bij een afbeelding die door een opmaakfout is komen te vervallen en die wij daarom in het huidige Land van Lochem alsnog plaatsen. Ook onder de afbeelding op pagina 16 staat een onjuist bijschrift. In de collectie van de Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie in Den Haag is dit één van de drie afbeeldingen, die het huis Diepenbroeck voor zouden stellen. Jan Harenberg geeft in zijn reactie een korte duiding van deze afbeeldingen. De eerste is afkomstig van de niet erg betrouwbare tekenaar Frans Berkhuis en is wel een zeer fantasievolle weergave van het huis. De tweede is niet het Lochemse Diepenbroeck, maar het gelijknamige kasteeltje bij Bocholt, in Duitsland. De derde afbeelding, geplaatst bij het artikel van André Reincke, zou volgens Harenberg het Huis te Diepenheim voorstellen. Veel gelijkenis tussen het gebouw op de afbeelding en dit nog bestaande kasteeltje is er echter niet. Waarschijnlijk hebben we hier dan ook niet van doen met een afbeelding van het Huis te Diepenheim, maar van het “Jachthuis” van de familie Van Heeckeren op het terrein van het Lochemse Diepenbroeck. Op een tekening van het terrein van het nabijgelegen Huis de Cloese uit 1821 staat dit Jachthuis nog ingetekend naast

de grachtrestanten van Diepenbroeck. Bij het gebouwtje staat de tekst: *Jachthuis waar de hr.van Heeckeren komt*. Mogelijk was het jachthuis het verbouwde restant van één van de bouwhuizen van Diepenbroeck, die na de sloop van het kasteeltje nog jarenlang hebben bestaan. De situatie op de tekening bij het artikel van Reincke is goed vergelijkbaar met de terreinkaart van 1821. We zien het jachthuis vanuit het oosten. Het wandelpad loopt langs de Berkel, waarvan de met bomen beplante oever links is te zien. Op de kadastrale kaart van 1832 is het Jachthuis inmiddels verdwenen.

Tenslotte volgt hieronder nog een gedeelte van de inhoudelijke reactie van Jan Harenberg op het artikel over de buurtschap Langen:

“in het artikel door André Reincke, wordt mij door de auteur min of meer verweten dat ik maar weinig weet te vertellen over Diepenbroek of Karssenberg. In verband met de omvang van het boekje heb ik te weinig ruimte voor de historie van deze huizen van de uitgever gekregen, omdat ik de bestaande kastelen en landhuizen diende te beschrijven. Hoewel Diepenbroek en Karssenberg verdwenen zijn, maar toch deel uitgemaakt hebben van de Cloese, heb ik destijds gemeend iets over beide huizen te moeten mededelen, maar voor een meer complete beschrijving ontbrak nu eenmaal de ruimte. Het geslacht Diepenbroek stamt inderdaad van het gelijknamige kasteel aan de weg van Winterswijk naar Bocholt, in de buurtschap Barlo, Schlossal-

lee 5. In 1326 werd Gerhard van Diepenbroek beleend met dit goed. Zijn zoon Sweder had twee zoons, waarvan Sweder, de oudste, Diepenbroek kreeg, terwijl Herman de stamvader van de Diepenbroeks op Harreveld bij Lichtenvoorde zou worden. Sweders kleinzoon, eveneens Sweder geheten, gehuwd met Jutte van Ossenbroek, vestigde zich te Lochem. Hun zoon Hendrik, bijgenaamd ‘de Oude’, trouwt N. van Keppel, dochter van Hendrik van Keppel en Nije Stecke. Uit dit huwelijk wordt Hendrik geboren, die in 1479 gerichtsmansman te Lochem is. Hij trad in het huwelijk met N. van Kaldenbroek gezegd (van Cuijck) van Meteren, dochter van Johan Vlecken van Kaldenbroek en Guedtgen Dirksdr. Van Eijll. Gegevens ontleend aan ‘Die Heren Stecke’ (2 dln, Stichting Loo Archief). Het huis Diepenbroek bij Bocholt raakte in 1521 overigens door huwelijk uit de familie van Diepenbroek en kwam aan het geslacht Van Welvelde.

Verder schrijft Harenberg over de Karssenberg: *Het huis Karssenberg heeft nooit de status van havezate gehad en komt ook niet voor op de lijst van de 36 havezaten van het Kwartier van Zutphen. Wel heeft een Sloet geprobeerd om namens dit huis een verschrijving in de Ridderschap voor zijn zoon te bemachtigen, maar dit is niet gelukt, evenmin als dat Van Nagell van Ampsen lukt, die een verschrijving voor zijn zoon voor Ouden-Ampsen wenste. Waarschijnlijk waren zij aangelokt door het succes dat Van Keppel van Oolde boekte, toen zijn zoon*

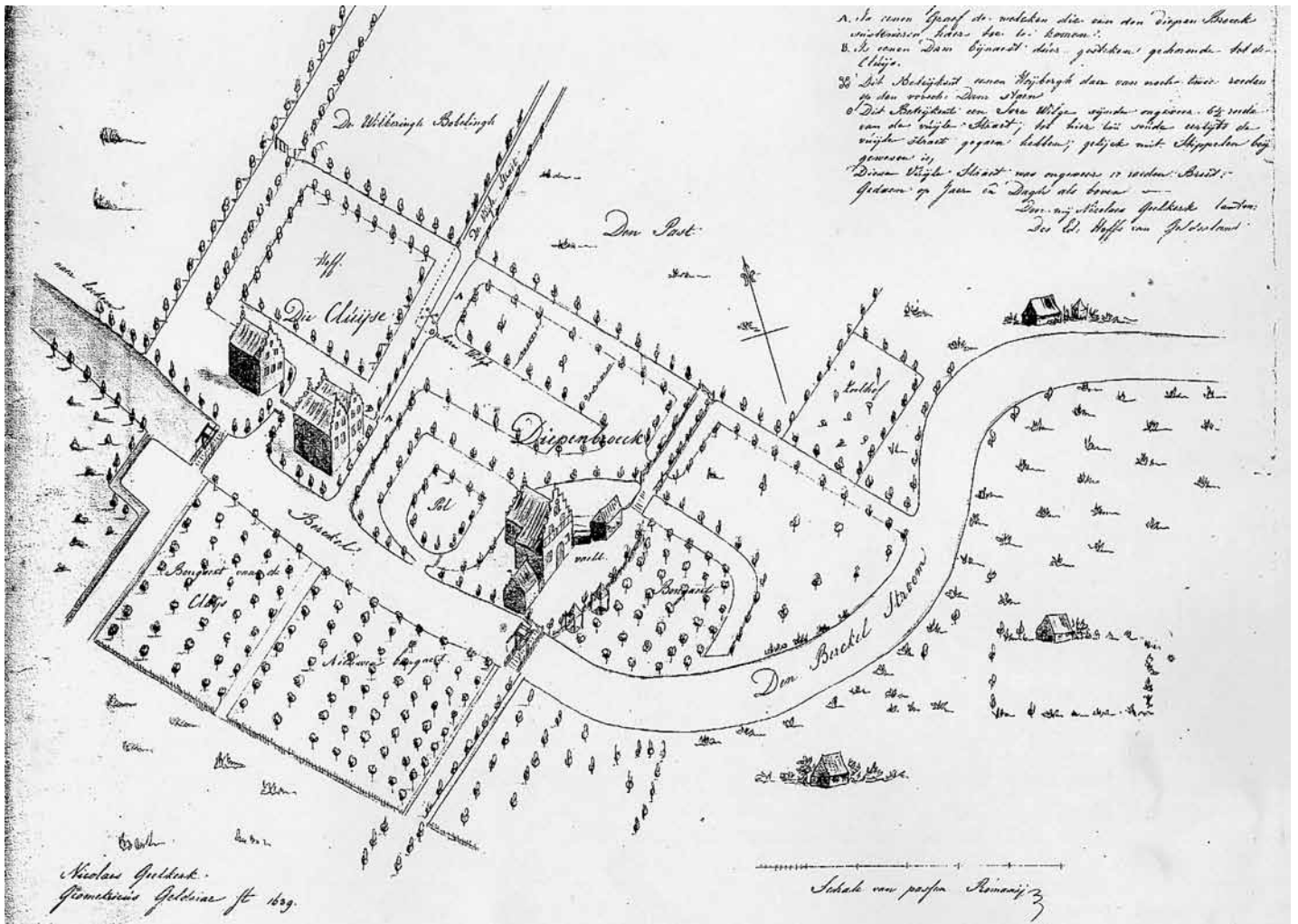
voor Old-Oolde werd verschreven.
Dit zal wel een fraai staaltje van
vriendjespolitiek zijn geweest”.

De redactie dankt Jan Harenberg
voor zijn reactie en biedt de auteur,
André Reincke haar verontschul-
digingen aan voor de redactionele
onvolkomenheden.

De redactie van Land van Lochem.

Huis Karssenberg door Frans Berkhuis (1720)

Kaart naar aanleiding van een grensgeschil tussen huis Diepenbroeck en huis de Cloese (Nicolaas van Geelkercken, 1639)